

Przekład

**Konwencja, dotycząca Procedury Cywilnej,
podpisana w Hadze dn. 17 lipca 1905 r.**

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, Król Pruski w imieniu Cesarstwa Niemieckiego; Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, Król Czeski etc. etc. i Apostolski Król Węgier za Austrię i za Węgry;

**Convention relative à la procédure civile; signée
à la Haye, le 17 juillet 1905.**

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, pour l'Autriche et

Jego Królewska Mość, Król Belgów; Jego Królewska Mość Król Duński; Jego Królewska Mość Król Hiszpański; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Włoski; Jego Wysokość Królewska Wielki Książę Luksemburski, Książę de Nassau; Jego Królewska Mość Król Norweski; Jej Królewska Mość Królowa Holenderska; Jego Królewska Mość Król Portugalski i Algarwejski etc. etc.; Jego Królewska Mość Król Rumuński; Jego Cesarska Mość Cesarz Wszechrosyjski; Jego Królewska Mość Król Szwedzki i Rada Związkowa Szwajcarska.

Pragnąc wprowadzić do Konwencji z dnia 14 listopada 1896 r. ulepszenia, nasunięte przez doświadczenie,

postanowili zawrzeć w tym celu nową Konwencję i w następstwie mianowali na Swych Pełnomocników:

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, Król Pruski w imieniu Cesarstwa Niemieckiego:

Pp. de Schloezer, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej, oraz

Dr. Johanna Kriege, Swego Radcę Tajnego Poselstwa;

Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, Król Czeski etc. i Apostolski Król Węgier:

Za Austrię i Węgry:

Pana Hrabiego Krzysztofa de Wydenbruck, Swego Radcę Tajnego i Szambelana, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Za Austrię:

Pana Kawalera Roberta Halzknechta de Hort, Szefa Sekcji w C. K. Ministerstwie Sprawiedliwości;

Za Węgry:

Pana Gustawa Töry, Sekretarza Stanu w Królewskim, Węgierskim Ministerstwie Sprawiedliwości;

Jego Królewska Mość, Król Belgów:

Pp. Barona Guillaume, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej, oraz

A. van den Bulcke, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego, Generalnego Dyrektora w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Duński:

Pana J. W. de Grewenkop Castenskjold, Swego Szambelana i Swego Ministra-Rezydenta przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jego Królewska Mość Król Hiszpański:

Pana Artura de Bager, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Prezydent Republiki Francuskiej:

Pp. de Monbel, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Francuskiej przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej i

Louis Renault, Profesora Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Paryskiego, Radcę Prawnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Włoski:

Pana Salvatore Tugini, Swego Posła Nadzwyczajnego

pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc. etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède, et le Conseil Fédéral Suisse.

Désirant apporter à la Convention du 14 novembre 1896 les améliorations suggérées par l'expérience,

Ont résolu de conclure une nouvelle Convention à cet effet et ont, en conséquence, nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

M. M. de Schloezer, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays Bas, et le Docteur Johannes Kriege, Son Conseiller intime de Légation;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

M. le Comte Christophe de Wydenbruck, Son Conseiller intime et Chambellan, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas,

Pour l'Autriche:

M. le Chevalier Robert Holzknecht de Hort, Chef de section au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice,

Pour la Hongrie:

M. Gustave Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M.M. le Baron Guillaume, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et A. van den Bulcke, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire Directeur Général au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. J. W. de Grewenkop Castenskjold, Son Chambellan, Son Ministre Résident près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. Arturo de Bager, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Le Président de la République Française:

M. M. de Monbel, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et Louis Renault Professeur de Droit International à l'Université de Paris, Jurisconsulte du Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. Salvatore Tugini, Son Envoyé Extraordi-

czajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jego Królewska Wysokość, Wielki Książę Luksemburski, Książę de Nassau;

Pana Hrabiego de Villers, Swego Chargé d'Affaires w Berlinie;

Jego Królewska Mość Król Norweski:

Pana F. Hagerup, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jej Królewska Mość Królowa Holenderska:

Pp. Junkiera W. M. de Weede de Berencamp, Ministra Sprawiedliwości i

T. M. Asser, Swego Ministra Stanu, Członka Rady Państwa, Prezydenta Komisji Królewskiej Prawa Międzynarodowego Prywatnego, Przewodniczącego Konferencji Prawa Międzynarodowego Prywatnego;

Jego Królewska Mość Król Portugalski i Algarwejski:

Pana Hrabiego De Selir, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jego Królewska Mość Król Rumuński:

Pana E. Mavrocordato, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jego Cesarska Mość Cesarz Wszzechrosji:

Pana Tcharykow, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Jego Królewska Mość Król Szwedzki:

Pana Barona Falkenberg, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

Rada Związkowa Szwajcarska:

Pana G. Carlin, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Związku Szwajcarskiego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Holenderskiej;

którzy, po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

I. UDZIELANIE AKTÓW SĄDOWYCH I POZASĄDOWYCH.

Art. 1.

W państwach zawierających umowę doręcza się, w sprawach cywilnych lub handlowych, pisma przeznaczone dla osób znajdujących się zagranicą, na żądanie konsula państwa wzywającego, zwrócone do władzy, którą wskaże państwo wezwane. Żądanie powinno wymieniać władzę, od której pochodzi nadesłany akt, nazwiska i stanowisko procesowe stron, adres odbiorcy, rodzaj odnośnego aktu, i powinno być sporządzone w języku władzy wezwanej. Władza ta prześle konsulowi dokument, stwierdzający doręczenie albo podający okoliczność, która doręczeniu stanęła na przeszkodzie.

Wszelkie trudności, któreby wynikły z powodu żądania, zgłoszonego przez konsula, będą usuwane na drodze dyplomatycznej.

naire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Son Altesse Royale le Grand Duc de Luxembourg, Duc de Nassau;

M. le Comte de Villers, Son Chargé d'Affaires à Berlin;

Sa Majesté le Roi de Norvège:

M. F. Hagerup, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. M. le Jonkheer W. M. de Weede de Berencamp, Son Ministre des Affaires Etrangères, J. A. Loeff, Son Ministre de la Justice, et T. M. C. Asser, Ministre d'Etat, Membre du Conseil d'Etat, Président de la Commission Royale de Droit International Privé, Président des Conférences de Droit International Privé;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc. etc.:

M. le Comte de Selir, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. E. Mavrocordato, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté l'Empereur de Toutes Les Russies:

M. N. Tcharykow, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. le Baron Falkenberg, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. G. Carlin, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Confédération Suisse près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

L. COMMUNICATION D'ACTES JUDICIAIRES ET EXTRA JUDICIAIRES.

Art. 1.

En matière civile ou commerciale, les significations d'actes à destination de personnes se trouvant à l'étranger se feront, dans les Etats contractants, sur une demande du consul de l'Etat requérant adressée à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. La demande contenant l'indication de l'autorité de qui émane l'acte transmis, le nom et la qualité des parties, l'adresse du destinataire, la nature de l'acte dont il s'agit, doit être rédigée dans la langue de l'autorité requise. Cette autorité enverra au consul la pièce prouvant la signification ou indiquant le fait qui l'a empêchée.

Toutes les difficultés qui s'éleveraient à l'occasion de la demande du consul seront réglées par la voie diplomatique.

Każde z państw, zawierających umowę, może zapomocą zawiadomienia innych państw, uczestniczących w tej umowie wyrazić życzenie, aby żądanie doręczenia, które ma być uskutecznione na jego terytorjum, zawierające szczegóły wymienione w ustępie I, było mu przesyłane drogą dyplomatyczną.

Postanowienia powyższe nie stanowią przeszkody, aby dwa państwa, uczestniczące w umowie, porozumiały się co do dopuszczalności bezpośredniego komunikowania się z sobą ich władz właściwych.

Art. 2.

Doręczenie ma być wykonane staraniem właściwej władzy państwa, do którego skierowano żądanie. Wyjąwszy przypadki, przewidziane w artykule 3, władza ta może ograniczyć się do tego, iż wykona doręczenie przez oddanie aktu odbiorcy, o ile ten przyjmie go dobrowolnie.

Art. 3.

Jeżeli akt, który ma być doręczony, jest sporządzony bądź w języku władzy wezwanej, bądź w języku, na który zgodziły się oba państwa zainteresowane, albo jeżeli dołączono do niego przekład na jeden z tych języków, władza wezwana, na stosowne życzenie wyrażone w żądaniu doręczenia, zarządzi doręczenie aktu w formie przepisanej dla podobnych doręczeń jej ustawodawstwem wewnętrznym, albo w formie szczególnej, o ile taka forma nie sprzeciwia się temu ustawodawstwu. Jeżeli życzenia takiego nie wyrażono, władza wezwana będzie się starała wykonać doręczenie przedewszystkiem według postanowień artykułu 2.

O ile niema porozumienia odmiennego, przekład, wspomniany w ustępie poprzednim, powinien być uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela państwa wzywającego, albo przez zaprzysiężonego tłumacza państwa wezwanego.

Art. 4.

Doręczenia w myśl art. 1, 2 i 3 można odmówić jedynie wówczas, jeżeliby ono według zaopatrywania państwa, na którego terytorjum ma być wykonane, mogło naruszyć jego prawa zwierzchnicze lub jego bezpieczeństwo.

Art. 5.

Dowodem doręczenia będzie albo datowane i zalegalizowane pokwitowanie odbiorcy, albo zaświadczenie władzy państwa wezwanego, stwierdzające fakt, formę i datę doręczenia.

Jeżeli akt, przeznaczony do doręczenia, przesłano w dwóch egzemplarzach, należy potwierdzenie odbioru lub zaświadczenie umieścić na jednym z dwu egzemplarzy, albo je do niego dołączyć.

Art. 6.

Postanowienia poprzednich artykułów nie stanowią przeszkody:

1) aby można było przysyłać akta osobom zainteresowanym, przebywającym zagranicą, bezpośrednio pocztą;

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que la demande de signification à faire sur son territoire, contenant les mentions indiquées à l'alinéa 1-er, lui soit adressée par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la communication directe entre leurs autorités respectives.

Art. 2.

La signification se fera par les soins de l'autorité compétente de l'Etat requis. Cette autorité, sauf les cas prévus dans l'article 3, pourra se borner à effectuer la signification par la remise de l'acte au destinataire qui l'accepte volontairement.

Art. 3.

Si l'acte à signifier est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou s'il est accompagné d'une traduction dans l'une de ces langues, l'autorité requise, au cas où le désir lui en serait exprimé dans la demande, fera signifier l'acte dans la forme prescrite par sa législation intérieure pour l'exécution de significations analogues, ou dans une forme spéciale, pourvu qu'elle ne soit pas contraire à cette législation. Si un pareil désir n'est pas exprimé, l'autorité requise cherchera d'abord à effectuer la remise dans les termes de l'article 2.

Sauf entente contraire, la traduction prévue dans l'alinéa précédent sera certifiée conforme par l'agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Art. 4.

L'exécution de la signification prévue par les articles 1, 2 et 3 ne pourra être refusée que si l'Etat, sur le territoire duquel elle devrait être faite, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Art. 5.

La preuve de la signification se fera au moyen, soit d'un récépissé daté et légalisé du destinataire, soit d'une attestation de l'autorité de l'Etat requis, constatant le fait, la forme et la date de la signification.

Si l'acte à signifier a été transmis en double exemplaire, le récépissé ou l'attestation doit se trouver sur l'un des doubles ou y être annexé.

Art. 6.

Les dispositions des articles qui précèdent ne s'opposent pas:

1) à la faculté d'adresser directement par la voie de la poste, des actes aux intéressés se trouvant à l'étranger;

2) aby osoby zainteresowane mogły skutecznie doręczenia bezpośrednio przez właściwych urzędników wykonawczych lub innych właściwych funkcjonariuszów kraju, gdzie doręczenie ma nastąpić;

3) aby każde państwo mogło skutecznie doręczenia przeznaczone dla osób, przebywających zagranicą, bezpośrednio przez swych przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych.

Uprawnienie przewidziane w każdym z tych przypadków istnieje tylko wtedy, gdy zezwalają na nie umowy państw zainteresowanych, albo w braku umów, gdy państwo, na którego terytorjum doręczenie ma być wykonane, temu się nie sprzeciwia. Państwo to nie może się sprzeciwiać, gdy w przypadku przewidzianym w ustępie 1, p. 3 akt ma być doręczony bez użycia przymusu obywatelowi państwa wzywającego.

Art. 7.

Doręczenie nie może pociągać za sobą zwrotu jakichkolwiek opłat lub wydatków.

Jednak, w braku porozumienia odmiennego, państwo wezwane jest uprawnione żądać od państwa wzywającego zwrotu wydatków, spowodowanych przez współdziałanie urzędnika wykonawczego, albo przez zastosowanie szczególnej formy doręczenia w przypadkach przewidzianych w artykule 3.

II. REKWIZYCJE.

Art. 8.

W sprawach cywilnych lub handlowych może władza sądowa każdego z państw zawierających umowę zwracać się, stosownie do przepisów swego ustawodawstwa, za pomocą pisma rekwizycyjnego do właściwej władzy innego państwa, zawierającego umowę, z prośbą, by władza ta przedsięwzięła w granicach swego zakresu działania bądź pewną czynność procesową, bądź inne czynności sądowe.

Art. 9.

Pisma rekwizycyjne będą przesyłane za pośrednictwem konsula państwa wzywającego, do władzy, która wezwane państwo wezwane. Władza ta przesyła konsulowi akt, stwierdzający wykonanie rekwizycji lub wyluszczejący okoliczność, która stanęła na przeszkodzie wykonaniu.

Wszelkie trudności, któreby się wyleniły z powodu rekwizycji, należy usuwać na drodze dyplomatycznej.

Każde z państw zawierających umowę może za pomocą zawiadomienia innych państw, zawierających umowę, oświadczyć, że rekwizycje przeznaczone do wykonania na jego terytorjum, mają mu być przesyłane drogą dyplomatyczną.

Postanowienia powyższe nie stanowią przeszkody, aby dwa państwa, zawierające umowę, porozumiały się z sobą co do dopuszczalności bezpośredniego przesyłania sobie rekwizycji przez ich władze właściwe.

Art. 10.

W braku porozumienia odmiennego pismo rekwizycyjne powinno być sporządzone bądź w języku władzy wezwanej, bądź w języku, na który zgodziły

2) à la faculté pour les intéressés de faire faire des significations directement par les soins des officiers ministériels ou des fonctionnaires compétents du pays de destination;

3) à la faculté pour chaque Etat de faire faire directement, par les soins de ses agents diplomatiques ou consulaires, les significations destinées aux personnes se trouvant à l'étranger.

Dans chacun de ces cas, la faculté prévue n'existe que si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si, à défaut de conventions, l'Etat sur le territoire duquel la signification doit être faite ne s'y oppose pas. Cet Etat ne pourra s'y opposer lorsque, dans le cas de l'alinéa 1-er, numéro 3, l'acte doit être signifié sans contrainte à un ressortissant de l'Etat requérant.

Art. 7.

Les significations ne pourront donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel ou par l'emploi d'une forme spéciale dans les cas de l'art. 3.

II. COMMISSIONS ROGATOIRES.

Art. 8.

En matière civile ou commerciale, l'autorité judiciaire d'un Etat contractant pourra, conformément aux dispositions de sa législation, s'adresser par commission rogatoire à l'autorité compétente d'un autre Etat contractant pour lui demander de faire, dans son ressort, soit un acte d'instruction, soit d'autres actes judiciaires.

Art. 9.

Les commissions rogatoires seront transmises par le consul de l'Etat requérant à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. Cette autorité enverra au consul la pièce constatant l'exécution de la commission rogatoire ou indiquant le fait qui en a empêché l'exécution.

Toutes les difficultés qui s'éleveraient à l'occasion de cette transmission seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que les commissions rogatoires à exécuter sur son territoire lui soient transmises par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la transmission directe des commissions rogatoires entre leurs autorités respectives.

Art. 10.

Sauf entente contraire, la commission rogatoire doit être rédigée, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les

się oba państwa zainteresowane, albo należy do tego pisma dołączyć przekład na jeden z tych języków, uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego tłumacza państwa wezwanego.

Art. 11.

Władza sądowa, do której skierowano rekwizycję, ma obowiązek uczynić jej zadość i użyć przytem tych samych środków przymusu, co przy załatwianiu rekwizycji, pochodzącej od władz państwa wezwanego, lub prośby, podanej w tym celu przez stronę zainteresowaną. Tych środków przymusu nie trzeba stosować koniecznie, jeżeli chodzi o osobiste stawienie się stron procesowych.

Na żądanie władzy wzywającej należy ją zawiadomić o czasie i miejscu wykonania żądanej czynności w tym celu, aby strona zainteresowana mogła być przytem obecna.

Wykonania rekwizycji można odmówić tylko wówczas:

1. jeżeli autentyczność dokumentu nie jest pewna;
2. jeżeli wykonanie rekwizycji nie należy w państwie wezwanem do zakresu działania władzy sądowej;
3. jeżeli ono, według zapatrywania państwa, na którego terytorjum ma nastąpić mogłoby naruszyć jego prawa zwierzchnicze lub jego bezpieczeństwo.

Art. 12.

W razie niewłaściwości władzy wezwaney należy z urzędu odstąpić rekwizycję właściwej władzy sądowej tegoż państwa, przestrzegając zasad, ustanowionych w jego ustawodawstwie.

Art. 13.

We wszystkich przypadkach, w których rekwizycja nie została wykonana przez władzę wezwaną, władza ta powinna zawiadomić o tem zaraz władzę wzywającą, w przypadkach przewidzianych w artykule 11 podając powody, dla których odmówiono wykonania rekwizycji, a w przypadku przewidzianym w artykule 12 wymieniając władzę, której rekwizycję odstąpiono.

Art. 14.

Władza sądowa, która przystępuje do wykonania rekwizycji, winna zastosować pod względem formy ustawy własnego kraju.

Należy jednak uczynić zadość żądaniu władzy wzywającej, aby została zachowana pewna szczególna forma postępowania, byleby forma ta nie sprzeciwiała się ustawodawstwu państwa wezwanego.

Art. 15.

Postanowienia artykułów poprzednich nie wykluczają uprawnień każdego państwa do wykonywania rekwizycji bezpośrednio przez swych przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych, jeżeli umowy między państwami zainteresowanymi na to pozwalają, albo jeżeli państwo, na którego terytorjum rekwizycja ma być wykonana, temu się nie sprzeciwia.

deux États intéressés, ou bien elle doit être accompagnée d'une traduction faite dans une de ces langues et certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Art. 11.

L'autorité judiciaire à laquelle la commission rogatoire est adressée sera obligée d'y satisfaire en usant des mêmes moyens de contrainte que pour l'exécution d'une commission des autorités de l'Etat requis ou d'une demande formée à cet effet par une partie intéressée. Ces moyens de contrainte ne sont pas nécessairement employés s'il s'agit de la comparution de parties en cause.

L'autorité requérante sera, si elle le demande, informée de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée, afin que la partie intéressée soit en état d'y assister.

L'exécution de la commission rogatoire ne pourra être refusée que:

- 1) si l'authenticité du document n'est pas établie;
- 2) si, dans l'Etat requis, l'exécution de la commission rogatoire ne rentre pas dans les attributions du pouvoir judiciaire;
- 3) si l'Etat sur le territoire duquel l'exécution devrait avoir lieu la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Art. 12.

En cas d'incompétence de l'autorité requise, la commission rogatoire sera transmise d'office à l'autorité judiciaire compétente du même Etat, suivant les règles établies par la législation de celui-ci.

Art. 13.

Dans tous les cas où la commission rogatoire n'est pas exécutée par l'autorité requise, celle-ci en informera, immédiatement l'autorité requérante, en indiquant, dans le cas de l'article 11, les raisons pour lesquelles l'exécution de la commission rogatoire a été refusée et, dans le cas de l'article 12, l'autorité à laquelle la commission est transmise.

Art. 14.

L'autorité judiciaire qui procède à l'exécution d'une commission rogatoire appliquera les lois de son pays, en ce qui concerne les formes à suivre.

Toutefois, il sera déféré à la demande de l'autorité requérante, tendant à ce qu'il soit procédé suivant une forme spéciale, pourvu que cette forme ne soit pas contraire à la législation de l'Etat requis.

Art. 15.

Les dispositions des articles qui précèdent n'excluent pas la faculté pour chaque Etat de faire exécuter directement par ses agents diplomatiques ou consulaires les commissions rogatoires, si les conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si l'Etat sur le territoire duquel la commission rogatoire doit être exécutée ne s'y oppose pas.

Art. 16.

Wykonanie rekwizycji nie może pociągać za sobą zwrotu jakichkolwiek opłat lub wydatków.

Jednak, w braku porozumienia odmiennego, może państwo wezwane żądać od państwa wzywającego zwrotu odszkodowania, zapłaconego świadkom lub znawcom, oraz wydatków wynikłych wskutek współdziałania urzędnika wykonawczego, które stało się potrzebne z powodu niestawienia się świadków dobrowolnie, lub wydatków wynikłych z ewentualnego zastosowania art. 14 ustępu 2.

III. CAUTIO JUDICATUM SOLVI.

Art. 17.

Od obywateli jednego z państw zawierających umowę, którzy posiadają miejsce zamieszkania w jednym z tych państw, a w sądach innego z tych państw występują w charakterze powodów lub interwenjentów, nie można żądać żadnego zabezpieczenia ani depozytu, pod jakąkolwiek nazwą, czy to z powodu ich charakteru cudzoziemców, czy też z powodu tego, że nie posiadają w kraju miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu.

Ta sama zasada stosuje się do zaliczki, którejby się należało domagać od powoda lub interwenjenta celem zabezpieczenia kosztów sądowych.

Układy, zapomocą których państwa zawierające umowę ustanowiły dla swych obywateli, bez względu na ich miejsce zamieszkania, zwolnienie od zabezpieczenia kosztów sporu lub od składania zaliczki na koszt sądowe, będą nadal wykonywane.

Art. 18.

Jeśli w jednym z państw uczestniczących w umowie zasądzono na zwrot kosztów sporu powoda lub interwenjenta, który bądź na podstawie art. 17 ustęp 1 i 2, bądź na podstawie ustawy obowiązującej w państwie, gdzie podano skargę, był zwolniony od zabezpieczenia, deponowania lub od zaliczki, wówczas na żądanie, przedstawione w drodze dyplomatycznej, właściwa władza w każdym innym z pośród państw uczestniczących w umowie uzna bezpłatnie to zasądzenie za wykonalne.

Ta sama zasada ma zastosowanie do decyzji sądowych, zapomocą których ustalono później wysokość kosztów sporu.

Postanowienia powyższe nie stanowią przeszkody porozumienia się dwóch z pośród państw, uczestniczących w umowie, aby wolno było także stronie zainteresowanej bezpośrednio wnosić podanie o wykonalność.

Art. 19.

Decyzje o kosztach będą uznawane za wykonalne bez przesłuchania stron, lecz z zastrzeżeniem prawa późniejszego rekursu dla strony zasądzonej, stosownie do ustawodawstwa tego państwa, gdzie ma nastąpić wykonanie.

Władza właściwa do rozstrzygania o żądaniu uznania wykonalności ograniczy badanie swoje do tego:

1) czy według ustaw kraju, gdzie zasądzenie nastąpiło, odpis decyzji czyni zadość koniecznym warunkom autentyczności;

Art. 16.

L'exécution des commissions rogatoires ne pourra donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel, rendue nécessaire parce que les témoins n'ont pas comparu volontairement, ou des frais résultant de l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

III. CAUTION JUDICATUM SOLVI.

Art. 17.

Aucune caution ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé, à raison soit de leur qualité d'étrangers, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, aux nationaux d'un des Etats contractants, ayant leur domicile dans l'un de ces Etats, qui seront demandeurs ou intervenants devant les tribunaux d'un autre de ces Etats.

La même règle s'applique au versement qui serait exigé des demandeurs ou intervenants pour garantir les frais judiciaires.

Les conventions par lesquelles des Etats contractants auraient stipulé pour leurs ressortissants la dispense de la caution judicatum solvi ou du versement des frais judiciaires sans condition de domicile continueront à s'appliquer.

Art. 18.

Les condamnations aux frais et dépens du procès, prononcées dans un des Etats contractants contre le demandeur ou l'intervenant dispensés de la caution, du dépôt ou du versement en vertu soit de l'article 17, alinéa 1 et 2, soit de la loi de l'Etat où l'action est intentée, seront, sur une demande faite par la voie diplomatique, rendues gratuitement exécutoires par l'autorité compétente dans chacun des autres Etats contractants.

La même règle s'applique aux décisions judiciaires par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour permettre que la demande d'exequatur soit aussi faite directement par la partie intéressée.

Art. 19.

Les décisions relatives aux frais et dépens seront déclarées exécutoires sans entendre les parties, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée, conformément à la législation du pays où l'exécution est poursuivie.

L'autorité compétente pour statuer sur la demande d'exequatur se bornera à examiner:

1) si, d'après la loi du pays où la condamnation a été prononcée, l'expédition de la décision réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2) czy według tychże ustaw decyzja stała się prawomocną;

3) czy sentencja decyzji jest sporządzona bądź w języku władzy wezwanej, bądź w języku, na który zgodziły się oba państwa zainteresowane, względnie czy dołączono do niej przekład na jeden z tych języków; taki przekład powinien być, w braku umowy odmiennej, uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela państwa wzywającego, albo przez zaprzysiężonego tłumacza państwa wzywającego.

Dla dopełnienia warunków wymienionych w ustępie 2 liczba 1 i 2 wystarczy oświadczenie właściwej władzy państwa wzywającego, że decyzja stała się prawomocną. W braku porozumienia odmiennego właściwość tej władzy powinna być potwierdzona przez naczelnego urzędnika zarządu sprawiedliwości w państwie wzywającym. Wspomniane wyżej oświadczenia i potwierdzenia muszą być sporządzone lub przetłumaczone zgodnie z przepisem ustępu 2 liczba 3.

IV. PRAWO UBOGICH.

Art. 20.

Obywatele jednego z państw zawierających umowę będą dopuszczeni w każdym innym z tych państw do prawa ubogich narówni z własnymi obywatelami tego państwa stosownie do ustaw obowiązujących w państwie, w którym prozono o prawo ubogich.

Art. 21.

Świadcstwo ubóstwa lub oświadczenie o ubóstwie powinno być w każdym przypadku wystawione względnie przyjęte przez władze zwyczajnego miejsca pobytu cudzoziemca, albo w braku takiego miejsca pobytu przez władze jego chwilowego miejsca pobytu. Gdyby władze te nie należały do żadnego z państw, zawierających umowy, i gdyby nie wystawiały lub nie przyjmowały świadectw względnie oświadczeń tego rodzaju, wystarczy świadectwo lub oświadczenie wystawione względnie przyjęte przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela kraju, do którego cudzoziemiec należy.

Jeżeli proszący nie przebywa w kraju, gdzie podano prośbę o prawo ubogich, wówczas świadectwo ubóstwa lub oświadczenie o ubóstwie będzie uwierzytelnione bezpłatnie przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela kraju, w którym dokument ten ma być przedstawiony.

Art. 22.

Władza, powołana do wydawania świadectwa ubóstwa względnie do przyjmowania oświadczenia o ubóstwie, może zasięgać u władz innych państw, zawierających umowę, informacji o stosunkach majątkowych proszącego.

Władza, która ma rozstrzygać o prośbie o przyznanie prawa ubogich, zachowuje w granicach swych uprawnień prawo kontrolowania przedstawionych jej świadectw, oświadczeń i informacji.

Art. 23.

Jeżeli obywatelowi jednego z państw, zawierających umowę, przyznano prawo ubogich, wówczas za

2) si d'après la même loi, la décision est passée en force de chose jugée;

3) si le dispositif de la décision est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux États intéressés, ou bien s'il est accompagné d'une traduction, faite dans une de ces langues et, sauf entente contraire, certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'État requérant ou par un traducteur assermenté de l'État requis.

Pour satisfaire aux conditions prescrites par l'alinéa 2, numéros 1 et 2, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'État requérant constatant que la décision est passée en force de chose jugée. La compétence de cette autorité sera, sauf entente contraire, certifiée par le plus haut fonctionnaire préposé à l'administration de la justice dans l'État requérant. La déclaration et le certificat dont il vient d'être parlé doivent être rédigés ou traduits conformément à la règle contenue dans l'alinéa 2, numéro 3.

IV. ASSISTANCE JUDICIAIRE GRATUITE.

Art. 20.

Les ressortissants de chacun des États contractants seront admis dans tous les autres États contractants au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite, comme les nationaux eux-mêmes, en se conformant à la législation de l'État où l'assistance judiciaire gratuite est réclamée.

Art. 21.

Dans tous les cas, le certificat ou la déclaration d'indigence doit être délivré ou reçu par les autorités de la résidence habituelle de l'étranger, ou, à défaut de celle-ci, par les autorités de sa résidence actuelle. Dans le cas où ces dernières autorités n'appartiendraient pas à un État contractant et ne recevraient pas ou ne délivreraient pas des certificats ou des déclarations de cette nature, il suffira d'un certificat ou d'une déclaration, délivré ou reçu par un agent diplomatique ou consulaire du pays auquel l'étranger appartient.

Si le requérant ne réside pas dans le pays où la demande est formée le certificat ou la déclaration d'indigence sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou consulaire du pays où le document doit être produit.

Art. 22.

L'autorité compétente pour délivrer le certificat ou recevoir la déclaration d'indigence pourra prendre des renseignements sur la situation de fortune du requérant auprès des autorités des autres États contractants.

L'autorité chargée de statuer sur la demande d'assistance judiciaire gratuite conserve, dans les limites de ses attributions, le droit de contrôler les certificats, déclarations et renseignements qui lui sont fournis.

Art. 23.

Si le bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite a été accordée au ressortissant d'un des

doręczenia dotyczące tego samego procesu, które mają być skuteczniejsze w innym z pośród tych państw, państwo wzywające zwróci państwu wezwanemu jedynie wydatki, spowodowane zastosowaniem pewnej szczególnej formy doręczenia według art. 3.

W tym samym przypadku za wykonanie rekwizycji państwo wzywające zwróci państwu wezwanemu jedynie odszkodowania, zapłacone świadkom lub znawcom, jako też wydatki spowodowane ewentualnym zastosowaniem art. 14, ustęp 2.

V. ARESZT OSOBISTY.

Art. 24.

Areszt osobisty, bądź jako środek egzekucji, bądź jako środek tylko zapobiegawczy, nie będzie mógł być stosowany w sprawach cywilnych lub handlowych do cudzoziemców, będących obywatelami jednego z państw, zawierających umowę, w tych przypadkach, w których nie możnaby go zastosować do obywateli własnych. Okoliczność, na którą mógłby się powołać obywatel własny, mieszkający w kraju, dla uzyskania uchylecia aresztu osobistego, winna mieć ten sam skutek dla obywatela jednego z państw, zawierających umowę, nawet wówczas, jeżeli okoliczność ta zdarzyła się zagranicą.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Art. 25.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana. Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Hadze, skoro sześć z pośród Wysokich Stron uczestniczących w umowie będzie mogło to uczynić.

O każdym złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych zostanie spisany protokół, którego uwierzytelniony odpis zostanie doręczony drogą dyplomatyczną każdemu z państw, zawierających umowę.

Art. 26.

Konwencja niniejsza ma zastosowanie z samego prawa do europejskich terytoriów państw, zawierających umowę.

Gdyby jedno z pośród państw, zawierających umowę, chciało wprowadzić ją w życie w swych terytoriach, posiadłościach lub kolonjach, położonych poza Europą, albo w okręgach swego sądownictwa konsularnego, oznajmi ono w tym celu swój zamiar pomocą aktu, który zostanie złożony w archiwum Rządu Holenderskiego. Rząd ten prześle drogą dyplomatyczną uwierzytelniony odpis tego oznajmienia każdemu z państw, zawierających umowę. Konwencja wejdzie w życie w stosunkach pomiędzy państwami, które na uwiadomienie to odpowiedzą oświadczeniem, wyrażającym ich zgodę, a pozaeuropejskimi terytoriami, posiadłościami lub kolonjami, tudzież okręgami sądownictwa konsularnego, w których imieniu oznajmienie zostało skutecznie. Oświadczenie, wyrażające zgodę, należy również złożyć w archiwum Rządu Holenderskiego, który prześle jego odpis uwierzytelniony drogą dyplomatyczną każdemu z państw, zawierających umowę.

Etats contractants, les significations relatives au même procès qui seraient à faire dans un autre de ces Etats ne pourront donner lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des frais occasionnés par l'emploi d'une forme spéciale en vertu de l'article 3.

Dans le même cas, l'exécution de commissions rogatoires ne donnera lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais nécessités par l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

V. CONTRAINTE PAR CORPS.

Art. 24.

La contrainte par corps, soit comme moyen d'exécution, soit comme mesure simplement conservatoire, ne pourra pas, en matière civile ou commerciale, être appliquée aux étrangers appartenant à un des Etats contractans dans les cas où elle ne serait pas applicable aux ressortissants du pays. Un fait qui peut être invoqué par un ressortissant domicilié dans le pays, pour obtenir la levée de la contrainte par corps, doit produire le même effet au profit du ressortissant d'un Etat contractant, même si ce fait s'est produit à l'étranger

VI. DISPOSITIONS FINALES.

Art. 25.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à la Haye, dès que six des Hautes Parties Contractantes seront en mesure de le faire.

Il sera dressé de tout dépôt de ratifications un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Art. 26.

La présente Convention s'applique de plein droit aux territoires européens des Etats contractants.

Si un Etat contractant en désire la mise en vigueur dans ses territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou dans ses circonscriptions consulaires judiciaires, il notifiera son intention à cet effet par un acte, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La Convention entrera en vigueur dans les rapports entre les Etats qui répondront par une déclaration affirmative à cette notification et les territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, et les circonscriptions consulaires judiciaires, pour lesquels la notification aura été faite. La déclaration affirmative sera déposée, de même, dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas, qui en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Art. 27.

Państwa reprezentowane na czwartej konferencji, dotyczącej międzynarodowego prawa prywatnego, zostaną dopuszczone do podpisania niniejszej Konwencji aż do czasu założenia dokumentu ratyfikacyjnego, przewidzianego w art. 25, ustęp 1.

Po złożeniu tych dokumentów będzie im zawsze wolno przystąpić do umowy bez zastrzeżeń. Państwo, chcące przystąpić do umowy, oznajmi swój zamiar w akcie, który zostanie złożony w archiwum Rządu Holenderskiego. Rząd ten prześle uwierzytelniony odpis tego aktu drogą dyplomatyczną każdemu z państw, zawierających umowę.

Art. 28.

Konwencja niniejsza wstąpi w miejsce umowy w sprawie międzynarodowego prawa prywatnego z dnia 14 listopada 1896 r., oraz protokołu dodatkowego z dnia 22 maja 1897 r.

Wejdzie ona w życie w dniu sześćdziesiątym od daty, w której wszystkie państwa, które podpisały umowę z dnia 14 listopada 1896 r. lub przystąpiły do niej, złożą dokumenty ratyfikacyjne, odnoszące się do niniejszej Konwencji, a najpóźniej w dniu 27 kwietnia 1909.

W przypadku artykułu 26, ustęp 2 wejdzie ona w życie w cztery miesiące od daty oświadczenia, wyrażającego zgodę, a w przypadku artykułu 27, ustęp 2, w sześćdziesiątym dniu od daty oznajmienia o przystąpieniu.

Rozumie się samo przez się, iż oznajmienia przewidziane w artykule 26, ustęp 2, będą mogły nastąpić dopiero po wejściu w życie umowy niniejszej, stosownie do ustępu 2 niniejszego artykułu.

Art. 29.

Konwencja niniejsza będzie obowiązywała przez lat pięć, licząc od daty wejścia jej w życie, podanej w art. 28, ustęp 2.

Termin ten rozpocznie płynąć od tej samej daty także dla państw, które dopiero po tej dacie złożą ratyfikację, albo dopiero później przystąpią do umowy, i także dla oświadczeń, wyrażających zgodę, a złożonych w myśl artykułu 26, ustęp 2.

Konwencja niniejsza będzie odnawiana milcząco co pięć lat, o ile nie nastąpi wypowiedzenie.

Wypowiedzenie musi być podane do wiadomości Rządu Holenderskiego przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem terminu, oznaczonego w ustępach 2 i 3. Rząd ten zawiadomi o niem wszystkie inne państwa.

Wypowiedzenie może ograniczyć się tylko do pozacuropejskich terytoriów, posiadłości lub kolonii, albo także do okręgów sądownictwa konsularnego, objętych oznajmieniem skutecznym w myśl artykułu 26, ustęp 2.

Wypowiedzenie będzie skuteczne tylko w odniesieniu do tego państwa, które je oznajmiło. Dla innych państw, uczestniczących w Konwencji, pozostanie ona nadal w mocy.

Na dowód czego pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i umieścili na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Hadze, dnia 17 lipca tysiąc dziewięćset piętego roku, w jednym egzemplarzu, który

Art. 27.

Les Etats représentés à la quatrième Conférence de droit international privé sont admis à signer la présente Convention jusqu'au dépôt des ratifications prévu par l'article 25, alinéa 1-er.

Après ce dépôt, ils seront toujours admis à y adhérer purement et simplement. L'Etat qui désire adhérer notifie son intention par un acte qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme à chacun des Etats contractants.

Art. 28.

La présente Convention remplacera la Convention de droit international privé du 14 novembre 1896 et le Protocole Additionnel du 22 mai 1897.

Elle entrera en vigueur le soixantième jour à partir de la date où tous les Etats signataires ou adhérents de la Convention du 14 novembre 1896 auront déposé leurs ratifications de la présente Convention et au plus tard le 27 avril 1909.

Dans le cas de l'article 26, alinéa 2, elle entrera en vigueur quatre mois après la date de la déclaration affirmative, et, dans le cas de l'article 27, alinéa 2, le soixantième jour après la date de la notification des adhésions.

Il est entendu que les notifications prévues par l'article 26, alinéa 2, ne pourront avoir lieu qu'après que la présente Convention aura été mise en vigueur conformément à l'alinéa 2 du présent article.

Art. 29.

La présente Convention aura une durée de 5 ans à partir de la date indiquée dans l'article 28, alinéa 2, pour sa mise en vigueur.

Ce terme commencera à courir de cette date, même pour les Etats qui auront fait le dépôt après cette date ou qui auront adhéré postérieurement et aussi en ce qui concerne les déclarations affirmatives faites en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée, au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux alinéa 2 et 3, au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats.

La dénonciation peut ne s'appliquer qu'aux territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou aussi aux circonscriptions consulaires judiciaires, compris dans une notification faite en vertu de l'art. 26, alinéa 2.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres Etats contractants.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait à la Haye, le 17 juillet Mil Neuf Cent Cinq, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et

zostanie złożony w archiwum Rządu Holenderskiego, i którego uwierzytelniony odpis ma być przesłany drogą dyplomatyczną każdemu z państw, reprezentowanych na czwartej konferencji, dotyczącej międzynarodowego prawa prywatnego.

Za Niemcy: von Schloezer
Kriege

Za Austrię i Węgry: C. A. Wydenbruck, Minister
Austro-Węgier

Za Austrię: Holzknacht, Szef Wydziału w C. K.
Austr. Ministerstwie Sprawiedliwości

Za Węgry: Töry, Sekretarz Stanu w Królewsk.-Wę-
giers. Ministerstwie Sprawiedliwości

Za Belgię: Guillaume Alfred van den Bulcke

Za Danję: W. Gravenkop Castenskjold

Za Hiszpanję: A. de Baguer

Za Francję: Monbel
L. Renault

Za Włochy: Tugini

Za Luksemburg: Hr. de Villers

Za Norwegię: F. Hagerup

Za Holandję: W. M. de Weede,
J. A. Loeff
J. M. C. Asser

Za Portugalję: Comte de Selir

Za Rumunję: E. Mavrocordato

Za Rosję: N. Czarykow

Za Szwecję: G. Falkenberg

Za Szwajcarję: Carlin.

dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des États qui ont été représentés à la quatrième Conférence de Droit International Privé.

Pour l'Allemagne:
(L. S.) von Schloezer.
(L. S.) Kriege.

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:
(L. S.) C. A. Wydenbruck,
Ministre d'Autriche-Hongrie.

Pour l'Autriche:
(L. S.) Holzknacht,
Chef de Section au Ministère Impérial Royal
autrichien de la Justice.

Pour la Hongrie:
(L. S.) Töry,
Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois
de la Justice.

Pour la Belgique:
(L. S.) Guillaume.
(L. S.) Alfred van den Bulcke.

Pour le Danemark:
(L. S.) W. Gravenkop Castenskjold.

Pour l'Espagne:
(L. S.) A. de Baguer.

Pour la France:
(L. S.) Monbel.
(L. S.) L. Renault.

Pour l'Italie:
(L. S.) Tugini.

Pour le Luxembourg:
(L. S.) Comte de Villers.

Pour la Norvège:
(L. S.) F. Hagerup.

Pour les Pays-Bas:
(L. S.) W. M. de Weede,
(L. S.) J. A. Loeff,
(L. S.) T. M. Asser.

Pour le Portugal:
(L. S.) Comte de Selir.

Pour la Roumanie:
(L. S.) Edg. Mavrocordato.

Pour la Russie:
(L. S.) N. Tcharykow.

Pour la Suède:
(L. S.) G. Falkenberg.

Pour La Suisse:
(L. S.) Carlin.

PROTOKÓŁ.

Mocarstwa Układające się w Konwencji, dotyczącej Procedury Cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 17-go lipca 1905 r., pragnąc umożliwić przystąpienie do tej Konwencji Państwom, które nie były reprezentowane na IV-tej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego, a których życzenie przystąpienia do tej Konwencji zostało lub będzie przychylnie przyjęte przez Mocarstwa Układające się, zgodziły się, iż zostanie otwarty w Holenderskiem Ministerstwie Spraw Zagranicznych protokół przystąpienia przeznaczony dla przyjęcia i stwierdzenia tych przystąpienia, które nabiorą mocy w 60 dni po podpisaniu

PROTOCOLE.

Les Puissances contractantes de la Convention relative à la Procédure Civile, signée à la Haye, le 17 Juillet 1905, désiraient mettre à même d'adhérer à cette Convention les États non représentés à la quatrième conférence de droit international privé, dont le désir d'y adhérer a été ou aura été accueilli favorablement par les Puissances contractantes, sont convenues qu'il sera ouvert au Ministère des Affaires Étrangères des Pays-Bas un procès-verbal d'adhésion destiné à recevoir et à constater les dites adhésions lesquelles sortiront

wspomnianego protokołu. Protokół niniejszy zostanie ratyfikowany i jego dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w Hadze, z chwilą gdy sześć z spośród Mocarstw podpisujących będą w możności to uczynić.

Wejdzie on w życie trzydziestego dnia licząc od daty, w której Mocarstwa podpisujące złożą swoje ratyfikacje.

Na wódwó czego, niżej podpisani, należycie upoważnieni w tym celu, podpisali niniejszy protokół, który nosić będzie datę dnia dzisiejszego a którego zaświadczony za zgodność odpis przesłany będzie każdemu z Mocarstw sygnujących.

Sporządzono w Hadze, dnia 4-go lipca 1924 r.

Za Hiszpanję: Santiago Mendez de Vigo
 Za Belgię: Książę Albert de Ligne
 Za Szwajcarię: Arthur de Pury
 Za Szwecję: Adlercreutz
 Za Rumunię: Henry Catargy
 Za Węgry: Jean Wettstein de Westersheimb
 Za Norwegię: Emil Huitfeldt
 Za Włochy: Miz. Fr. Maestri Molinari de Mettonne
 Za Danię: Axel Nörgaard
 Za Portugalię: Santos Bandeira
 Za Niemcy: v. Lucius
 Za Luksemburg: A. Rueb
 Za Francję: Rząd Francuski podpisał niniejszy Protokół, aby umożliwić przystąpienie do Konwencji z dnia 17.VII 1905 r. o Procedurze Cywilnej Państwom niereprezentowanym na IV-tej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego. Rozumie się jednak, że Konwencja ta nie ma zastosowania pomiędzy Francją a Państwami nowoprzystępującymi. Charles Benoist.
 Za Holandję: v. Karnebeek.

leur effet 60 jours après la signature du dit procès-verbal.

Ce protocole sera ratifié et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que six des Puissances signataires seront en mesure de le faire.

Il entrera en vigueur le trentième jour à partir de la date où les Puissances signataires auront déposé leurs ratifications.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent protocole qui portera la date de ce jour et dont une copie certifiée conforme sera transmise à chacune des Puissances signataires.

Fait à la Haye, le 4 Juillet 1924.

Pour l'Espagne: Santiago Mendez de Vigo
 Pour la Belgique: Pce Albert de Ligne
 Pour la Suisse: Arthur de Pury
 Pour la Suède: Adlercreutz
 Pour la Roumanie: Henry Catargy
 Pour la Hongrie: Jean Wettstein de Westersheimb
 Pour la Norvège: Emil Huitfeldt
 Pour l'Italie: Mis Fr. Maestri Molinari de Mettonne
 Pour le Danemark: Axel Nörgaard
 Pour le Portugal: Santos Bandeira
 Pour l'Allemagne: v. Lucius
 Pour le Luxembourg: A. Rueb
 Pour la France: Le Gouvernement Français a signé le présent protocole afin de rendre possible l'adhésion à la convention du 17 juillet 1905 d'Etats non représentés à la 4-ème Conférence de droit international privé. Il est toutefois entendu que cette convention n'est pas applicable entre la France et les Etats nouveaux adhérents. Charles Benoist.
 Pour les Pays-Bas: v. Karnebeek.